



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 189/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Juraj Hedera s. r. o., P. Benického 786/6, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/152/2023 z 31. januára 2024 takto

### r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 8Co/152/2023 z 31. januára 2024. Navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žiada tiež o priznanie finančného zadost'učinenia v sume 25 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení žalobcu v konaní o vypratanie nehnuteľnosti vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 14C/7/2022. Podaním z 11. mája 2022 žalovaná prvýkrát predložila okresnému súdu návrh na prerušenie konania. K návrhu na prerušenie konania sa na výzvu súdu vyjadril sťažovateľ podaním z 20. júna 2022. Okresný súd uznesením č. k. 14C/7/2022-140 z 23. júna 2022 prerušil konanie do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Cdo/47/2022. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu z 23. júna 2022 uznesením sp. zn. 10Co/131/2022 z 29. septembra 2022.

3. Žalovaný podal druhýkrát návrh na prerušenie konania 12. januára 2023. K návrhu na prerušenie konania sa opäť na výzvu súdu vyjadril sťažovateľ podaním z 5. februára 2023. Okresný súd uznesením č. k. 14C/7/2022-227 zo 7. februára 2023 prerušil konanie do právoplatného skončenia

súdneho konania vedeného na najvyššom súde. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu odvolanie. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa uznesením sp. zn. 10Co/59/2023 z 29. júna 2023, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu o prerušení konania.

4. Žalovaná napokon podala tretí návrh na prerušenie konania 11. augusta 2023. Okresný súd bez vyjadrenia sťažovateľa k predmetnému návrhu uznesením č. k. 14C/7/2022-309 zo 4. septembra 2023 prerušil konanie do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 9Co/49/2023, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva na základe žaloby podanej aktuálnou žalovanou. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením zrušil uznesenie okresného súdu o prerušení konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa v napadnutom uznesení nevyrovnal s jeho odvolacou argumentáciou smerujúcou k zrušeniu uznesenia okresného súdu z dôvodu porušenia jeho práva na spravodlivý proces [§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], rozhodol svojvoľne, z úplne iných dôvodov (mimo odvolacích), čím porušil aj § 379 CSP. Žalovaná sa k jeho odvolaniu nevyjadрила.

6. Argumentácia sťažovateľa bola krajským súdom odignorovaná, dochádza k umelému oddiaľovaniu rozhodnutia vo veci, čo žalovanej umožňuje naďalej užívať sporné nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve sťažovateľa bez právneho titulu a bezodplatne.

7. Krajský súd podľa sťažovateľa porušil aj svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 393 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 387 ods. 2 a 3 CSP, keďže napadnuté rozhodnutie riadne neodôvodnil.

8. Podľa názoru sťažovateľa konal krajský súd „*protizákonne a protiústavne a čím sa dopustil denegatio iustitiae*“ a napadnutým uznesením bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Sťažovateľ tiež uviedol, že proti uzneseniu krajského súdu z 29. júna 2023 podal ústavnú sťažnosť, ktorá bola uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 563/2023 z 5. decembra 2023 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Napriek konštatovaniu ústavného súdu, že síce došlo k porušeniu zákona, avšak uvedené nemá ústavnoprávny rozmer, krajský súd postupoval opätovne v rozpore so zákonom.

## III.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd uvádza, že je viazaný petitom ústavnej sťažnosti, a preto podrobil ústavnému prieskumu výlučne napadnuté uznesenie krajského súdu a námietky sťažovateľa súvisiace s predchádzajúcim procesným postupom okresného súdu, ako aj krajského súdu považoval len za súčasť jeho právnej argumentácie.

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie okresného súdu o prerušení konania o vypratanie

nehnutelností. Sťažovateľ namietané porušenie označených práv odôvodňuje predovšetkým nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia, ktoré nezohľadnilo jeho odvolaciu argumentáciu.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na vlastnú judikatúru, podľa ktorej v konaniach o ústavných sťažnostiach ústavný súd zásadne preskúmava právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo (IV. ÚS 361/2010, III. ÚS 129/2022). Základné práva na súdnu ochranu sú v zásade „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ústavný súd tiež opakovane konštatoval (napr. II. ÚS 398/08, II. ÚS 439/2015, II. ÚS 6/2018, III. ÚS 449/2018, I. ÚS 443/2019), že v zásade nepreskúmava zrušovacie rozhodnutia súdov, pretože konanie vo veci samej pokračuje naďalej, avšak z výnimočných dôvodov spočívajúcich buď v závažných pochybeniach súdov blížiacich sa k zmätočnosti, alebo z dôvodov, že kasačné rozhodnutie vytvorilo vo veci pevný hmotnoprávny základ rozhodovania pre súdy nižších stupňov, môže podrobiť aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu ústavnoprávnemu prieskumu a pristúpiť aj k jeho zrušeniu.

14. Nesprávne rozhodnutie procesnej povahy nemožno spravidla samo osebe kvalifikovať ako pochybenie všeobecného súdu, ktoré by svojou intenzitou zakladalo možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek výrazne sa môže účastníka konania dotknúť (III. ÚS 381/2016). Za určitých okolností možno dospieť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, no malo by ísť o rozhodnutie vyvolávajúce nenapraviteľný stav. Napadnuté uznesenie do okruhu takýchto rozhodnutí zaradiť nemožno, keďže sťažovateľ bude môcť v pokračujúcom konaní o merite veci pred súdom reálne uplatniť všetky svoje práva.

15. Ústavný súd zároveň pripomína, že jeho prvoradou úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, podľa ktorej všeobecný súd pozná právo (*iura novit curia*). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je zo strany súdu arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

16. Krajský súd dôvod na kasáciu uznesenia okresného súdu o prerušení konania videl jednak v nezrozumiteľnosti odôvodnenia uznesenia okresného súdu [rozpor medzi okresným súdom citovaným fakultatívnym dôvodom prerušení konania podľa § 164 CSP a v odôvodnení uvedeným obligatívnym dôvodom prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP] a jednak v samotnom dôvode na prerušenie konania spočívajúcom v právoplatnom skončení odvolacieho konania o určení vlastníckeho práva iniciovaného aktuálne žalovanou. Podľa názoru krajského súdu malo byť konanie správne prerušené do právoplatného skončenia konania na súde prvej inštancie, aby bolo ďalšie potenciálne prerušovanie konania eliminované (v prípade opakovanej kasácie

rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom). Tento záver krajského súdu, ktorý síce nezohľadnil odvolaciu argumentáciu sťažovateľa, však viedol k sťažovateľom očakávanému výsledku – zrušeniu uznesenia okresného súdu o prerušení konania, s ktorým nesúhlasil (avšak z iných dôvodov). Za daných okolností ústavný súd (bez vecného preskúmania napadnutého uznesenia) primárne konštatuje, že ide o rozhodnutie procesné a kasačné, čo v dôsledku záverov uvedených v bodoch 13 a 14 tohto odôvodnenia vyvoláva záver o nedostatku právomoci ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) s výsledkom o odmietnutí ústavnej sťažnosti na tomto základe.

17. Nad rámec uvedeného dôvodu ústavný súd, poukazujúc na svoju povinnosť rozlišovať medzi prípadmi, keď procesný postup priečiaci sa zákonu zároveň vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípady, keď určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne) hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu, ako postup *contra legem* – protiústavnosť konania nezaloží, hodnotí napadnuté uznesenie krajského súdu ako ústavne udržateľné, čo je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, poukazuje však na aspekt popísaný v nasledujúcom bode.

18. Pokiaľ sťažovateľ v dôsledku neefektívneho postupu všeobecných súdov (tým, že súd vo veci konať mal, ale konanie opakovane nedôvodne prerušil) mal na mysli zbytočné predlžovanie konania vo veci samej, ústavný súd konštatuje, že v petite ústavnej sťažnosti ani v jej odôvodnení sťažovateľ porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (zodpovedajúce čl. 48 ods. 2 ústavy a prieťahovému aspektu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom konajúcich súdov explicitne nevyjadril (nenamietal), pričom zároveň platí, že postup konajúcich súdov v danom bode konania ešte nedosahuje v atribúte prieťahovosti intenzitu porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý je formálne v ústavnej sťažnosti označený.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 16. apríla 2024**

**Libor Duľa**  
**predseda senátu**